Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Коли складати коригування, якщо товар замість постачання в Україні буде експортовано?

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

За правилами Податкового кодексу України (ПКУ), податкове зобов'язання з ПДВ виникає по першій з двох подій: або коли отримано оплату, або коли відвантажено товар/надано послугу. Це визначено пунктом 187.1 статті 187 ПКУ. Якщо, наприклад, гроші надійшли першими – саме на цю дату виникає зобов'язання. Якщо ж першою була поставка – тоді зобов'язання виникає на дату відвантаження. При цьому враховується не лише безготівкова оплата, а й оплата електронними грошима чи готівкою – важлива дата фактичного зарахування або оприбуткування коштів.

У разі постачання товарів або послуг за кордон дата виникнення податкового зобов'язання визначається також за цим правилом. Але підтвердженням експорту є митна декларація, яка засвідчує факт перетину кордону. Це вимагає пункт 195.1.1 статті 195 ПКУ.

На дату виникнення зобов'язання платник зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі, підписати її кваліфікованим електронним підписом і зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних – згідно з пунктом 201.1 статті 201 ПКУ.

Якщо ж ситуація змінилася – наприклад, спочатку планувалося постачання товару на митній території України і вже була складена податкова накладна, але згодом умови договору змінилися, і товар буде вивезений за межі України, то потрібно:

·скласти розрахунок коригування до податкової накладної – на дату зміни призначення оплати;

·у цьому розрахунку обнулити показники податкової накладної, яка була складена для операції на митній території України.

Після цього, нову податкову накладну потрібно буде скласти вже за фактом експорту товару, тобто на дату оформлення митної декларації, яка засвідчує факт перетину кордону. Це вимагає пункт 187.11 статті 187 ПКУ.

Також варто пам'ятати: будь-яка зміна в оплаті після постачання (наприклад, перегляд ціни, повернення товару або передоплати) – підлягає коригуванню податкових зобов'язань і кредиту. Для цього оформлюється розрахунок коригування до податкової накладної, навіть якщо це просто виправлення помилки. Про це йдеться в пункті 192.1 статті 192 ПКУ.

Цей порядок особливо важливий при зміні місця постачання – з території України на експорт. У таких випадках необхідно задокументувати момент зміни умов і перереєструвати ПДВ-документи відповідно до нового характеру операції.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html
Мобільний застосунок «Моя податкова»
Android https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua
iOS https://t1p.de/lgu5a
Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
липень – 2025, наклад 50 прим.